

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

ШКОЛА СИСТЕМАТИЗАТОРА

Марина Ахвердова,
старший науковий співробітник відділу класифікаційних систем Книжкової палати України

Анна Діденко,
науковий співробітник відділу класифікаційних систем Книжкової палати України

Приклади індексування видань класу 2 Релігія. Теологія (богослов'я)

Клас 2 Релігія. Теологія (богослов'я) містить матеріали з питань теорії, філософії, природи різних видів релігій, релігійної практики від доісторичних до сучасних форм світових релігій. Він має потужний арсенал спеціальних визначників, які можна використовувати під час побудови індексів для різноманітних видів світових віровчень, відображаючи їхні специфічні властивості.

Розділ 2-1/-9 Спеціальні визначники для позначення релігії, наприклад:

1) 2-1 *Теорія та філософія релігії. Природа релігії. Феномен релігії*

Індексування за фасетами:

2-1

1:2

2) 27-1 *Християнська теологія*

Індексування за фасетами:

27-1

1:27

3) 2-23(100) *Священные Писания мировых религий Джеймса Физера, Джона Пауэrsa*

Розділ 21 Доісторичні релігії. Релігії ранніх суспільств, наприклад:

21(4-12) *Религии в Юго-Восточной Европе: историко-антропологический подход / Майкл Миттерауэр*

Розділ 22 Релігії, які виникли на Далекому Сході, наприклад:

221.3(510) *Даосизм: крайняя убежденность в истории, философии и практике. Духовная традиция / Ева Вонг*

Розділ 23 Релігії, які виникли на Індійському субконтиненті. Індійська релігія в широкому розумінні.

Індуїзм надзвичайно важко визначити. Ведизм та брагманізм можна розглядати як релігію архаїчного періоду і зазвичай розділ 233 слід використовувати для літератури з індуїзму.

Розділ 233 Індуїзм у вузькому значенні, наприклад:

233-1 *Індійська філософія крізь призму сучасної науки / пер. з англ. Тетяна Сахно*

233-565 *Дур Дурга-пуджа (свято світильників) в індуїзмі*

Розділ 24 Буддизм, наприклад:

243(515) *Ламаїзм. Тибетський буддизм*

Розділ 25 Релігії стародавнього світу. Другорядні культури та релігії, наприклад:

257.2(=16)"20"(02.062) *Долгочуб Валентин. Язичники атомного віку*

Розділ 26 Іудаїзм, наприклад:

26-242.4-277.2 *Левит. Народна Біблія*

Розділ 27 Християнство, наприклад:

27-252-277-29 *Съешь льва! Исследование Евангелия от Фомы*

27-534.5-282.5-386 *Мик Святой Николай Чудотворец. Житие и акафист*

Розділ 27 Християнство за напрямом поділяється на відповідні підрозділи.

Розділ 271.2 Православ'я. Східне православ'я. Православна церква. Східна православна церква, наприклад:

271.2-36 *Сим-534.5 Святой праведный Симеон Богоприимец. Житие и акафист*

Під час систематизації документів із православ'я слід надзвичайно критично ставитися до наведених у розділі прикладів, окремі з яких потребують редагування. Співробітники відділу подавали до Консорціуму УДК пропозиції щодо виправлення визначених помилок. Частина з них відредаговано, проте залишилися, наприклад, такі:

271.2-472.3-028.11 <i>Повний катехізіс</i>	271.2-472-022.43 <i>The Longer Catechism</i>
271.2-528-534.3 <i>Літанії</i>	271.2-528-534.5 <i>Litanies</i>
271.2-536.42 <i>Хресне знамення</i>	271.2-536.4 <i>Sign of the Cross</i>
271.2-536.72:664.661-024.42 <i>Антидор</i>	271.2-536.72:664.664.2-024.42 <i>Orthodox Church — ritual meal — bread remainder, antidoron</i>

Розділ 272 Римсько-католицька церква, наприклад:

272-526.2(497.5) *Римсько-католицькі вівтарі у Хорватії*

272-45-282.4/1.5(477)(07)"2019". *Катехетично-молитовний посібник на Рік святості подружжя та сім'ї РКЦ в Україні — 2019 р.*

27-583+27-277]:272-732.2-051 *Іван-Павло II. Любов мені все пояснила. 365 днів роздумів та молитов*

Розділ 274 Протестантизм загалом. Протестанти. Дисиденти. Пуритани, наприклад:

274.5-287 *Твори Лютера. Т.6. Проповіді на Євангеліє від св. Івана / пер. укр мовою*

274-766(100)(09)"452*5":27-56(477)"2017" (059) *500 років Реформації. Відзначення в Україні. Альманах*

Розділ 28 Іслам, наприклад:

28-234=16 *Коран на славянском языке: список переводов, составленных Славянским отделением Нью-Йоркской публичной библиотеки*

Розділ 29 Сучасні духовні рухи охоплює різні види новітніх релігійних рухів: неохристиянські, орієнталістські, синкретичні, неоязичництво, наприклад:

299.7 *Христозороастризм. Новый Золотой век божеств и людей / И. Богомил*

У світовій практиці є чимало прикладів побудови індексів за фасетами. Це ключові слова у кодах, індексах, за якими можна визначати індекси для будь-якої теми, не обмежуючи їх кількість, та здійснювати пошук потрібної теми. До недоліків належить надмірний інформаційний шум під час пошуку. Отже, відбір індексів потребує від систематизатора вміння аналізувати тему, виділяти ключові слова, знаходити відповідні індекси та будувати код за методикою УДК.

Наприклад:

1) 903.26:21] (497.5) "631/634"(083.824) *Религии каменного века / Игорь Караванич, Наталия Чондич; [перевод на английский Мария Костич; фотографии Ивана Чондича [и др.]; рисунки и карты Ивана Чондича, Мартины Рончевич*

Індексування за фасетами:

903.26(497.5)"631/634"(083.824)

903.26"631/634"

21(497.5)"631/634"

21"631/634"

903.26:21

2) 279:29-79 *Вернет Жан. Секты: все о новых религиозных движениях и их последствиях / Жан Вернет; [перевод Арканжелы Смолье]*

Індексування за фасетами:

279

29

2-79

2-5

3) 27-9 *Християнство [Текст] / Чигиринська Ольга Олександрівна ; О. Чигиринська, О. Дорошенко. — Київ : Техніка, 2013. — 157 с.*

Індексування за фасетами:

27(091)

27-284

27-55

Надійшла до редакції 7 червня 2019 року